

Chocky

Türkçeleştiren
Niran Elçi

John
Wyndham

Yaşam biçimleri
birbirini tamamlar.

Deli

John Wyndham

John Wyndham Parkes Lucas Benyon Harris, 1903'te doğdu. 1930-39 yılları arasında farklı isimlerle, farklı türlerde hikâyeler yazdı. 1946'da "mantıklı fantezi" adını verdiği, farklı bir biçimi denemeye karar verdi. *Krizalitler* (The Crysalds), *Triffidlerin Günü* (The Day of the Triffids), *Chocky, Midwich'in Delileri* (The Midwich Cuckoos), *Kraken Uyanıyor* (The Kraken Wakes), *Zamanın Tohumları* (The Seeds of Time), *Likenin Sorunu* (Trouble with Lichen), *Harici Dürtü* (The Outward Urge), *O Kadının Âdetlerini Düşün ve Diğerleri* (Consider Her Ways and Others) ve *Ağ* (Web), yapıtları arasındadır. Kitaplarıyla popüler kültürü de etkilemiş olan Wyndham'ın, *Triffidlerin Günü* ve *Midwich'in Delileri* adlı kitapları sinemaya da uyarlanmıştır.

Niran Elçi

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünü bitirdi. 2001 yılından beri çeviri yapan Niran Elçi, yüzden fazla eseri Türkçeleştirdi. Bram Stoker, George Orwell, George Saunders ve Terry Pratchett, eserlerini Türkçeye kazandırdığı yazarlar arasındadır. Ayrıca *Karaböcü* serisi, *Adamı Zorla Cadı Yaparlar*, *Kurabi'ye Uçan Omlet* gibi çocuk kitaplarının da yazarıdır.

CHOCKY

© 2017, Tudem Yayın Grubu
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 1968, John Wyndham Estate Trust

İlk baskı 1968 yılında, İngiltere’de *Chocky* adı ile Michael Joseph tarafından yapılmıştır.

Türkçe yayın hakları David Higham Associates Limited ile anlaşmalı olarak
Akcalı Ajans aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: John Wyndham
TÜRKÇELEŞTİREN: Niran Elçi
EDİTÖR: Ümit Mutlu
DÜZELTİ: İlke Aykanat Çam
KAPAK RESMİ VE TASARIMI: Cemil Denizer
GRAFİK UYGULAMA: Aynur Sanbüyük

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

Birinci Baskı: Nisan 2018 (2000 adet)

ISBN: 978-605-2349-31-1
Yayınevi sertifika no: 11945
Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni
olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde
elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.’nin tescilli markasıdır.

www.delidolu.com.tr

Chocky

John Wyndham

1

Chocky'yi ilk kez, Matthew'nun on iki yaşına bastığı sene-
nin baharında fark ettim. Nisan sonu ya da mayıs başıydı
sanırım. Bahar olduğundan eminim, çünkü o cumartesi öğ-
leden sonrası, bahçedeki barakada olduğumu hatırlıyorum.
Yapmam gereken işlere hazırlık olarak hevesizce çim biçme
makinesini yağladığım sırada, pencerenin hemen dışında
Matthew'nun sesini duydum. Şaşırdım biraz, orada olduğ-
nu fark etmemiştim. Açık seçik bir sinirle ve görünüşe göre
nedensizce, şunları söylediğini duydum:

“Neden, bilmiyorum. Öyle işte.”

Oyun arkadaşlarından birini bahçeye getirdiğini ve bu
yanıtın sorusunun benim işitemeyeceğim bir yerde soruldu-
ğunu varsaydım. Arkadaşının vereceği karşılığı duyabilmek
için kulak kabarttım ama karşılık gelmedi. Bir duraksama-
dan sonra Matthew daha sabırlı şekilde devam etti:

“Eh, Dünya'nın bir kez dönmesi için gereken süreye bir
gün denir, bir gün yirmi dört saat eder ve...”

Ben hiçbir şey işitememişim ama o, biri sözünü kesmiş
gibi sustu. Sonra tekrarladı:

“Neden, bilmiyorum. Neden otuz iki saat daha mantık-
lı olsun ki? Her neyse, yirmi dört saat bir gün eder, bunu

herkes bilir. Yedi gün de bir hafta yapar ve...” Yine sözü kesilmiş gibi sustu. Bir kez daha itiraz etti. “Neden yedi, sekizden daha aptal bir sayı olsun ki...”

Belli ki sözü yine kesilmişti. Sonra Matthew devam etti: “Kim, bir haftayı yarımlara ve çeyreklerle bölmek ister ki? Ne anlamı olur? Bir hafta yedi gündür işte ve dört haftanın da bir ay etmesi *gerek*; ama genelde bir ay, otuz veya otuz bir gün çeke... Hayır, asla otuz iki gün olmaz. Otuz iki sayısını da pek seviyorsunuz... Evet, bunu anlıyorum ama biz sekiz günlük hafta *istemiyoruz*. Dahası, Dünya, Güneş’in etrafında üç yüz altmış beş günde döner ve kimse bu dönüşü yarımlara ve çeyreklerle bölünebilecek şekilde ayarlayamaz.”

Bu tek taraflı sohbetin tuhaflığı beni o kadar meraklandırmıştı ki başımı açık pencereden, ihtiyatla dışarı uzattım. Bahçe güneşliydi ve barakanın o tarafı korunaklı ve sıcaktı. Matthew, pencerenin hemen altına, ters çevrilmiş bir tohum tepsisinin üstüne oturmuştu ve barakanın tuğla duvarına yaslanmıştı; sarı saçlı kafasını tepeden görüyordum. Matthew çimenlikte dümdüz önüne, ötedeki çallılara bakıyor gibiydi. Arkadaşından iz yoktu; saklanmış olabileceği herhangi bir yer de yoktu.

Fakat Matthew devam etti:

“Bir senede bu aylardan on iki tane var, böylece...” Yine sustu ve bir şeyi dinlemiş gibi başını biraz yana eğdi. Ben de dinledim ama bir başka kişinin sesine dair fısıltı bile yoktu.

“Aptalca *değil* işte,” diye itiraz etti. “Bu şekilde düzenlenmiş. Çünkü ayların hepsi aynı uzunlukta olsa bir seneye sığmazlardı ve...”

Yine sustu. Fakat bu sefer sözünü kesen, apaçık işitilebilir bir sestti. Komşunun oğlu Colin yan bahçeden seslenmişti. Matthew'nun dalgınlığı hemen dağıldı. Dost canlısı bir bağırışla karşılık vererek ayağa fırladı ve bahçeleri birbirinden ayıran çalı çitteki aralığa koştu.

Şaşkınlık içinde, makineyi yağlama işine geri döndüm. Yan bahçeden gelen normal çocuk sesleri içimi rahatlatmıştı.

O an için olayı aklımdan çıkardım. Ama aynı gece, çocuklar yatmak için üst kata çıktıklarında, her şey yine aklıma geldi ve işittiklerimin beni biraz huzursuz ettiğini fark ettim. Konuşmada rahatsızlık verici bir şey yoktu; bir çocuğun kendi kendine konuşması, olağan sayılabilecek bir şeydi. Beni huzursuz eden, konuşmanın *tarzıydı*. Matthew, karşısında gerçekten biri varmış gibi, tutarlılıkla konuşuyordu ve tartışmanın konusu da bir hayli tuhaftı. Bir süre sonra sordum:

“Hayatım, son günlerde, Matthew’da bir tuhaflık... yok, tam olarak tuhaflık demek istemedim... Sıradışı bir şey fark ettin mi?”

Mary örgüsünü indirdi ve üzerinden bana baktı.

“Ah, demek sen de fark ettin?” dedi. “Ama katılıyorum. Doğru sözcük ‘tuhaf’ değil. Olmayan birini dinliyormuş gibi miydi? Yoksa kendi kendine mi konuşuyordu?”

“Kendi kendine konuşuyordu... Şey, aslında ikisini birden yapıyordu,” dedim. “Bu ne kadardır sürüyor?”

Düşündü.

“İlk fark edişim, sanırım iki üç hafta önce oldu.”

Başımı salladım. Matthew'nun bu halini daha önce fark etmeyişim, beni fazla şaşırtmamıştı. Hafta içinde çocukları pek az görüyordum. Mary devam etti:

“Bana üzerinde durmaya değer bir şeymiş gibi gelmedi. Çocukların kapıldığı řu her zamanki çılgınlıklardan biri bence. Kendisini bir araba ilan ettiği zamanki gibi. Hani köşelerde viraj alıyordu, yokuş çıkarken vites değiştiriyordu ve her durduğunda fren yapıyordu ya... Neyse ki kısa sürmüştü. Muhtemelen bu da fazla sürmez.”

Sesinde inançtan çok umut vardı.

“Sen endişelenmiyor musun?” diye sordum.

Gülümsedi. “Tanrım, hayır,” dedi. “O gayet iyi. Ben asıl *bizim* için endişeleniyorum.”

“Bizim için mi?”

“Öyle görünüyor ki ailemizde yeni bir Piff... ya da onun gibi biri olacak.”

Dehşete kapıldım, muhtemelen hislerimi belli de ettim. Başımı iki yana salladım.

“Ah, olamaz! Sakın! Bir Piff daha olmaz!” diye itiraz ettim.

Mary'yle on altı sene önce tanışmıştık ve tanıştıktan bir sene sonra da evlenmiştik.

Tanışmamız, bu tür şeylere nasıl baktığınıza bağlı olarak, ya tamamen şans eseri ya da kaderin gereksiz ölçüde sinisi dolapları sonucunda gerçekteşen bir olaydı. Ama hangisi olursa olsun, geleneksel hiçbir tarafı yoktu ve ikimizin de hatırladığı kadarıyla bizi kimse tanıştırmamıştı.

Ofisi Bedford Meydanı'nda bulunan Ainslie ve Tallboy Serbest Muhasebecilik şirketindeki birkaç yıllık çok iyi çalışmam nedeniyle ödül olarak küçük ortak yaptığım seneydi. Üzerinden çok zaman geçti, şimdi o kadar emin değilim ama ya başarıımı kutlamak için ya da beni bu başarıya götüren işlerin yoruculuğu yüzünden (aslında muhtemelen, iki sebep de biraz etkili olmuştu) yaz tatilimi gündelik endişelerden olabildiğince uzakta geçirmeye karar vermiştim. Bir şekilde, ferah ormanlara ve yeşil çayırlara açılma dürtüsüne kapılmıştım.

Teorik olarak, tüm dünya kucak açmış, beni bekliyordu. Fakat gerçekte, maliyet, izin sürem ve o dönemde geçerli olan seyahat harcırahı, elimdeki seçenekleri kısıtlıyordu; yani yolculuğu Avrupa'yla sınırlamam gerekecek gibiydi. Yine de, Avrupa da büyük bir yerdi.

İlk başta Ege Denizi'nde kruvaziyer turuna çıkmayı düşündüm. Masmavi denizlerdeki güneşli adaların hayali gözlerimi kamaştırıyordu, sirenlerin şarkıları kulaklarımda çınılıyordu. Ancak ne yazık ki, araştırdığım zaman, fahiş fiyatlı birinci sınıf kamaralar dışında tüm biletlerin ta ekim ayına kadar tükenmiş olduğunu öğrendim.

Sonra başıboş dolaşma düşüncesi geldi aklıma; hiçbir lüks aramadan, pervasızca, dağ bayır gezecektim... Ama tekrar düşündüğüm zaman, kıt öğrenci Fransızcasından daha fazlasını bilmeyen cahil bir gezginin, bu sınırlı zamandan en iyi şekilde faydalanamayacağını fark ettim.

Bu da beni, benden önceki binlerce başkası gibi, normal bir tura katılmanın avantajlarına getirdi. Bu şekilde, rehber

eşliğinde pek çok ilginç yer görebilirdim. Önce Yunanistan'ı düşündüm; fakat günde yüzlerce kilometre katetsem bile oraya kara yoluyla gidip dönmenin uzun zaman alacağını öğrendim. Sonunda, gönülsüzce de olsa, Yunanistan'ı keşfetmenin ihtişamını gelecek bir tarihe bıraktım ve Roma'nın görkemini düşünmeye başladım; zira orası çok daha kolay ulaşılabilir bir hedefti.

Mary Bosworth içinse bu bir ara dönemdi. Londra Üniversitesi'nde tarih bölümünü henüz bitirmişti, ancak diplomaya hak kazanıp kazanmadığını ve kazandıysa bile bu diplomanın ne işe yarayacağını merak ediyordu hâlâ. Arkadaşı Melissa Campley'yle birlikte, sınav programının kısıtlamalarından sonra bu arayı yurtdışında tatil yaparak ve böylece ufuklarını genişleterek doldurabileceklerine karar vermişlerdi. Bunu en verimli nerede yapabileceklerine dair görüş ayrılıkları yaşamışlardı bir süre. Mary, Yugoslavya fikrini savunuyordu; o dönemde, batıdan gelen turistlere kapısını –ihtiyatla da olsa– biraz daha aralayan bir ülkeydi. Melissa ise Roma'ya meylediyordu; kısmen, prensip olarak komünizme karşı olduğu için ama daha çok, Roma yolculuğunu bir tür hac ziyareti olarak gördüğü için. Mary'nin, turist otobüsüyle yapılacak bir hac ziyaretinin geçerliliğine dair kuşkularını reddetti; gezerken dünya hakkındaki bilgini geliştirecek böylesi bir hac ziyaretinin, sıradan bir hac kafilesiyle çıkılacak ve kuşkulu hikâyelerle zenginleştirilecek bir ziyaretten daha az geçerli olmayacağına, hatta pek çok açıdan daha övgüye değer olacağına işaret etti. Sonunda tartışma, seyahat acentesinin Mary'ye yaptığı uyarıyla sona

erdi: O sıralarda Yugoslavya vizelerinde gizemli gecikmeler yaşıyordu. Yani, istikamet Roma'ydı.

Yola çıkmalarından iki gün önce Melissa kabakulağa yakalandı. Mary, birkaç arkadaşını aradıktan ve bu kadar kısa zamanda hiçbirinin Melissa'nın yerini almaya gönüllü olmadığını öğrendikten sonra, bir parça gönülsüzlükle, kendi seçimi olmayan bir tura tek başına çıkmaya karar verdi.

Böylece, bir dizi aksaklık ve ikincil seçimler sonucunda Mary ve ben, yirmi beş başka yolcuyla birlikte, yan taraflarına altın rengi ısıltılı harflerle GOPLACES TOURS LTD¹ yazılmış parlak pembe-turuncu bir otobüse doluştuk ve Avrupa'yı aşarak güneye doğru sallana sallana yola çıktık.

Ve Roma'ya asla varamadık.

Como Gölü'nün birkaç kilometre uzağındaki lakayt bir otelde rahatsız bir gece geçirdikten sonra –odalar yetersiz, yemekler nahoştu– Lombardiya tepelerine çöken sis tabakasının arasından yeni yeni sıyrılan güneşin aydınlattığı mülayim bir sabaha uyandık ve kendimizi orada mahsur kalmış bulduk. Rehberimiz, şoförümüz ve hatta otobüsümüz, geceleyin ortadan kaybolmuştu.

Kendi aramızda heyecanlı heyecanlı tartıştıktan sonra GOPLACES TOURS LTD'nin merkez ofisine acil bir telgraf yolladık. Yanıt gelmedi.

Gün ilerledikçe sinirler bozuldu; yalnızca turistlerinki değil, otel sahibinininki de. O gece için bir başka turun rezervasyon yaptırdığı anlaşıldı ve söz konusu tur grubu gelince kaos çıktı.

1 GEZDOLAŞ TUR LTD. [Ç.N.]

"Hâlâ güncel,
hâlâ rahatsız edici."
Guardian

Chocky

John Wyndham

On bir yaşındaki Matthew, zihninde duyduğu "Chocky" isimli sesle konuşmaya ilk başladığında, ailesi bunu fazla önemsemedi. Fakat kısa süre içinde olaylar kontrolden çıktı: Matthew felsefi ve sosyolojik sorular sormaya, karmaşık matematiksel ve fiziksel kuramlardan bahsetmeye başladı. Ve bir gün, yaşanan olağanüstü bir olayın ardından herkes, Chocky'nin ne kadar "hayali" olduğunu sorgulamak zorunda kaldı...

Sosyopolitik meseleleri bilimkurgu türüne başarıyla yerleştiren kült yazar John Wyndham, *Chocky* ile, büyüme çağındaki bir çocuğun gözünden dünyayı ve insanlığı irdeliyor.

Delidolu

delidolu.com.tr

   [delidolukitap](https://www.delidolukitap.com)

ISBN 978-605-2349-31-1

9 786052 349311